

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2019-05-09

Närvarande: F.d. justitierådet Ella Nyström samt justitieråden Erik Nymansson och Thomas Bull

Ett starkare skydd för välfärdssystemen

Enligt en lagrådsremiss den 25 april 2019 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i bidragsbrottslagen (2007:612),
2. lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Elisabeth Sundin.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i bidragsbrottslagen

1 §

Genom det föreslagna andra stycket utvidgas lagens tillämpningsområde till att även avse stöd, bidrag och ersättningar som beslutas av Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen eller en kommun och som avser en enskild person, men inte betalas ut till den enskilde (ekonomiskt stöd).

Av remissen framgår att andra stycket är avsett att träffa stöd som betalas ut till annan än den enskilde. Vid föredragningen har framkommit att formuleringen "inte betalas ut till den enskilde" har valts i stället för "betalas ut till annan än den enskilde" eftersom stödet i vissa fall kan lämnas i form av en kreditering på ett skattekonto.

Enligt Lagrådets mening bör det angivna syftet med utvidgningen, att lagen ska omfatta stöd som betalas ut till annan än den enskilde, framgå av lagtexten. Att även stöd som lämnas genom att ett skattekonto krediteras omfattas bör kunna tydliggöras genom att uttrycket "betalas ut till eller tillgodoräknas annan än den enskilde" väljs (jfr formuleringen i 2 § skattebrottslagen, 1971:69).

Efter viss ytterligare språklig justering föreslås följande lydelse av paragrafen.

Denna lag gäller sådana bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personligt ändamål som enligt lag eller förordning beslutas av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, en kommun eller en arbetslöshetskassa och betalas ut till en enskild person (ekonomisk förmån).

Denna lag gäller även sådana stöd, bidrag och ersättningar som enligt lag eller förordning beslutas av Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen eller en kommun och avser en enskild person, men betalas ut till eller tillgodoräknas annan än den enskilde (ekonomiskt stöd).

2 §

För att paragrafen tydligt ska omfatta även krediteringar på ett skattekonto bör den justeras på följande sätt.

...en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd felaktigt betalas ut, felaktigt tillgodoräknas, betalas ut med ett för högt belopp eller tillgodoräknas med ett för högt belopp, döms...

5 §

Av skäl som angetts vid 1 och 2 §§ bör efter "utbetalning" införas "eller tillgodoräknande".

Förslaget till lag om ändring i lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

1 §

Paragrafen bör justeras på motsvarande sätt som Lagrådet föreslagit vid 1 § förslaget till lag om ändring i bidragsbrottslagen.

3 §

I linje med vad som tidigare angetts bör första meningen justeras på följande sätt.

...en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp, ...

I andra meningen bör efter "förmån" läggas till "eller stöd".

4 §

Paragrafen bör justeras på motsvarande sätt som 3 § första meningen.